

HEPATİT İLE MÜCADELE BİLGİLENDİRME FORMU

Hepatit Nedir?

Tıbbi anlamda hepatit, karaciğerin iltihaplanmasıdır. Bu iltihaplanma genellikle virüs dediğimiz en küçük canlılarla olabildiği gibi (viral hepatit), nadiren diğer mikroplarla, bazen de mikroplar olmadan, örneğin uzun yıllar alkol kullanımına veya bazı toksik maddelerle karşılaşmaya bağlı olarak da gelişir. Ancak bulaşabilirliği nedeniyle en önemli hepatit grubu viral hepatitlerdir. Bunun nedeni hem en yaygın hepatit grubu olması, hem de önlenebilir olmasıdır.

Belirtileri

Hepatitin en önemli belirtisi cilt ve göz aklarının sararması, idrarın çay rengi çıkması, bulantı, kusma, istahsızlık ve karın ağrısıdır. Ancak hepatitler her zaman sarılık belirtisiyle seyretmez. Bu nedenle sarılığın görülmemesi hastalığı hemen ekarte etmez. Bu nedenlerle hem hepatit varlığı hem de eğer varsa sarılığın hepatite bağlı olup olmadığı ancak laboratuvar testleriyle ortaya konabilir.

Tanısı

Hepatit tanısı için pek çok laboratuvar ve radyolojik inceleme gerekmektedir.

Hepatit 2 Yoldan Bulaşır

Hepatite neden olan virusler (A, B, C, D, E tipleri) farklılık göstermekte olup, bulaşma açısından ikiye ayrılmaktadır. Hepatit A ve E, bulaşlı yiyecek-içeceklerden bulaşabilmektedir Hepatit B, C ve D ise kan ve vücut sıvıları ile veya doğum sırasında anneden bebeğe bulaşabilmektedir. D hepatiti, B hepatitinin kardeşidir ve ancak B hepatiti varsa bulaşabilmektedir. Kan ürünlerinin nakli, kulak delinmesi, dövme yaptırılması, diş tedavisi, manikür, pedikür veya cinsel ilişki sırasında B, C ve D hepatitleri, hastaların vücut sıvılarından sağlıklı kişilere bulaşabilmektedir.

Hepatit Yıllar Sonra Siroza ve Karaciğer Kanserine Yol Açıar

Hepatitlerin üzerinde bu kadar ısrarla durulmasının nedeni, kan ve vücut sıvıları ile bulaşan türlerinin sıklıkla kronikleşmesidir. Bu kronik hepatitlerin hepsi olmasa da bir bölümünü uzun yıllar sonra siroza, bu sirozların bir bölümünü de karaciğer kanserlerine yol açabilmektedir. Karaciğer sirozu ve kanserleri kronik B, C ve D hepatitlerinin en önemli komplikasyonu olarak kabul edilir. Ancak her kronik B, C ve D hepatitinde sirozlaşma görülmez. Bazen bu virusler hastaya bir zarar vermeden karaciğerde sessizce ve sinsice yerleşip kalabilir. Biz bu durumdaki hastalara "Taşıyıcı" denir.

A ve B Hepatitlerine Karşı Aşı Geliştirilmiştir

DSÖ, dünyada 400 milyon hepatitli olduğunu, her yıl yaklaşık 1,5 milyon insanın hepatit nedeniyle yaşamını yitirdiğini bildirmektedir. Bu ölümlerin çoğu B ve C hepatitin kronikleşmesi ile görülmektedir. Bu önemli, kronikleşerek siroz ve karaciğer kanserlerine yol açma riski olan hastalığın en azından B türünün aşısının olması önemli bir şanstır. İşte DSÖ, "Dünya Hepatit Günü" gibi kampanyalarla konuya dikkat çekerek;

- Her tür hepatitin bulaşımını engellemeyi,
- En azından A ve B hepatit aşılarının kullanımını arttırarak sağlıklı kişileri bağışıklamayı,
- Özellikle C hepatit virüsüne ait aşısı keşif çalışmalarını desteklemeyi, bu yolla hepatiti kontrol altına alarak bu hastalığın ve yol açtığı ölümlerin önüne geçmeyi amaçlamaktadır.

Tedavi ve Korunma Yöntemleri

Bu tedavilerin hem maliyeti yüksek hem de başarı oranları düşüktür. Bu konuda son yıllarda en önemli ve başarılı gelişme kronik hepatit C tedavisinde yaşanmıştır. Eskinin bu en korkulan hepatit türü için yeni, kolay, istenmeyen yan etkileri az ve başarı oranı yüksek bir tedavi ilacı geliştirilmiştir. Günde tek bir tablet alarak üç ayda hepatit C'yi tamamen ortadan kaldırın bu ilaç dünya piyasalarında kullanıma girmiştir.

Bütün bu bilgiler ışığında hepatitlerden korunma en önemli ve ucuz yol gibi durmaktadır. Bunun için yapılması gerekenler ise son derece basittir.

- Yiyeceklerimizin kirlenmesinin önüne geçmek, yani gıda hijyeni sağlamak (A ve E hepatitinden korunma),
- Başkasına ait kan ve vücut sıvıları ile temastan kaçınmak (B, D ve C hepatitlerinden korunmak),
- A ve B hepatit aşılarını yaptırmak.

Herkese hepatitten uzak sağlıklı bir yaşam dileriz.

Kaynak

1. Yakın Doğu Üniversitesi Hastanesi "Hepatitten Korunmak İçin Yapılması Gerekenler" Konulu Web Sitesi Yayıńı
2. T.C. Sağlık Bakanlığı, Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü, Hepatitler Konulu Web Sitesi Yayıńı